

Rozkład zastawek żylnych oraz żył przeszywających w kończynie piersiowej u pawiana *Papio anubis*

Grzegorz Wysiadecki¹, Karolina Barszcz², Katarzyna Olbrych², Olga Szaluś-Jordanow³, Michał Polgaj⁴, Łukasz Olewnik¹, Robert Haładaj¹, Mirosław Topol¹

¹ Zakład Anatomii Prawidłowej i Klinicznej, Międzywydziałowa Katedra Anatomii i Histologii, Uniwersytet Medyczny w Łodzi

² Katedra Nauk Morfologicznych, Wydział Medycyny Weterynaryjnej, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

³ Katedra Chorób Małych Zwierząt z Klinik, Wydział Medycyny Weterynaryjnej, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

⁴ Zakład Angiologii, Międzywydziałowa Katedra Anatomii i Histologii, Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Wstęp

Układ żył powierzchownych kończyn górnych u naczelnych wykazuje dwa zasadnicze schematy budowy. U dorosłych osobników człowieka oraz orangutana typowo obserwuje się występowanie dwóch głównych naczyń żylnych przebiegających odpowiednio wzdłuż bocznego oraz przyśrodkowego brzegu kończyny. U pozostałych naczelnych (w tym u pawiana *Papio anubis*) w obrębie kończyn piersiowych występuje pojedynczy główny pień żylny odpowiadający żyłce odpromieniowej.

Cel pracy

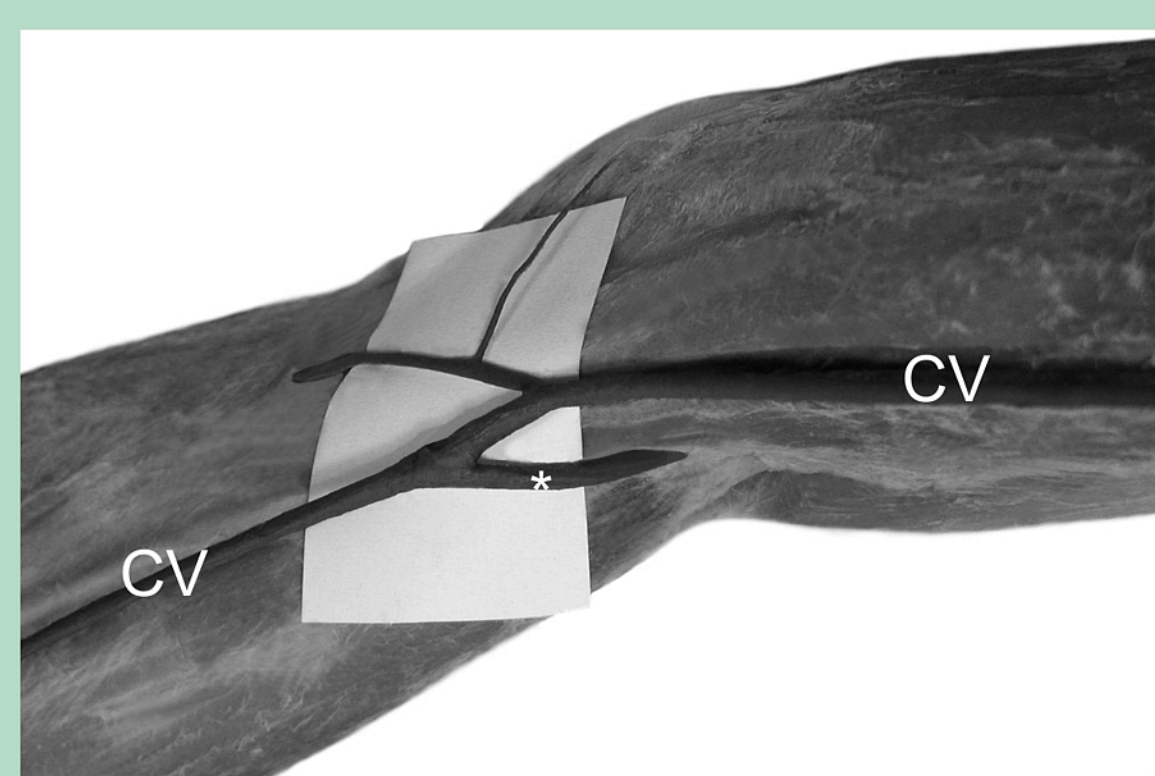
Celem pracy było szczegółowe zbadanie rozmieszczenia zastawek żylnych oraz żył przeszywających u pawiana *Papio anubis*.

Material i metody

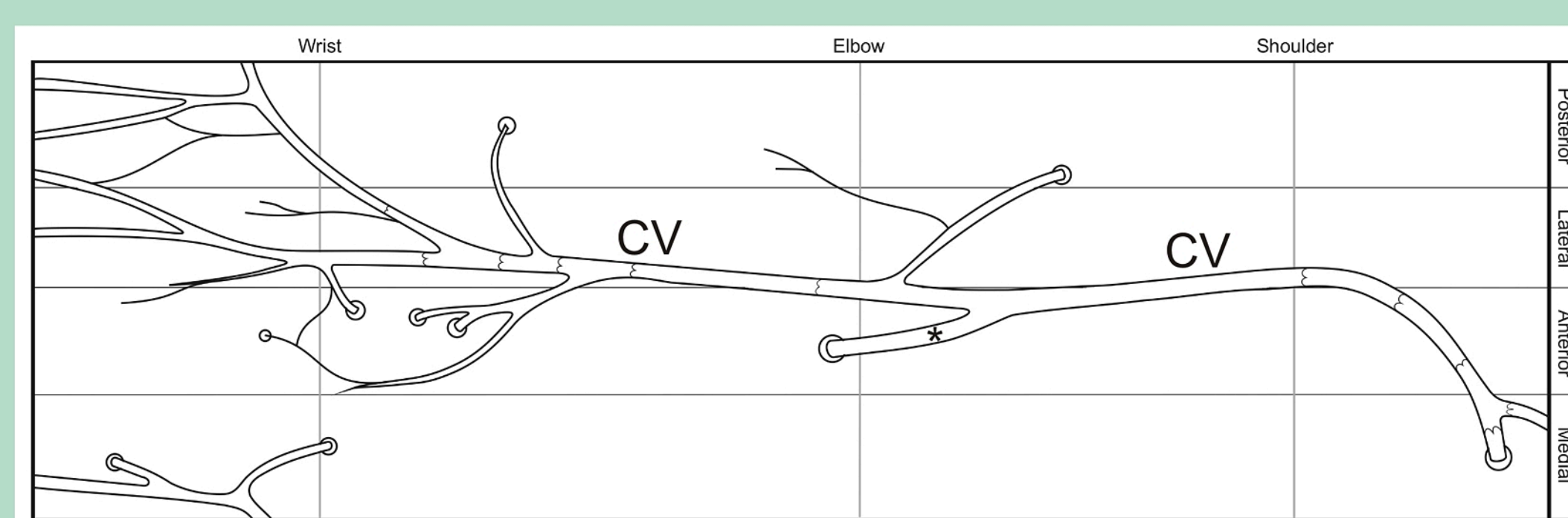
Badania przeprowadzono na 24 kończynach przednich pawiana *Papio anubis* utrwalonych w 10% roztworze formaliny. Kończyny pochodziły od 10 osobników męskich oraz od 2 osobników żeńskich. W obliczeniach statystycznych wykorzystano test U Manna-Whitneya.

Wyniki

U pawiana *Papio anubis* w obrębie nadgarstka oraz w przedramienia występowały liczne naczynia przeszywające. Opisywane perforatory (w liczbie od 2 do 3) zlokalizowane były na przednio-bocznej powierzchni przedramienia i zespalały żyłę odpromieniową z żyłami głębokimi towarzyszącymi tętnicy promieniowej. Na tylnio-bocznej powierzchni przedramienia występowało pojedyncze stałe zespolenie z żyłami towarzyszącymi tętnicy międzykostnej przedniej. Najsilniejsze, pojedyncze zespolenie z układem żył głębokich występowało w okolicy dołu łokciowego, łącząc żyłę odpromieniową z żyłami towarzyszącymi tętnicy promieniowej oraz tętnicy łokciowej (ryc. 1). Ponadto we wszystkich przypadkach zaobserwowano obecność stałego zespolenia pomiędzy żyłą odpromieniową a żyłą szyjną zewnętrzną, przebiegającą ku przodowi od obojczyka. W obrębie żyły odpromieniowej obserwowano występowanie od 2 do 4 zastawek żylnych (średnia 3.08; SD = 0.76) w obrębie ramienia i od 1 do 5 zastawek (średnia 4; SD = 1.41) w obrębie przedramienia (ryc. 2). Ta różnica w ilości zastawek była istotna statystycznie ($p < 0.05$). Średnia odległość między zastawkami była mniejsza w obrębie ramienia (2.78; SD = 2.06) niż w obrębie przedramienia (4.2; SD = 1.65) – różnica ta była także istotna statystycznie ($p < 0.05$).

Ryc. 1. Stałe zespolenie żyły odpromieniowej z układem żył głębokich występujące u pawiana *Papio anubis* w okolicy dołu łokciowego. CV - żyła odpromieniowa; gwiazdka - zespolenie z układem żył głębokich

Ryc. 2. Rozkład zastawek żylnych w obrębie żyły odpromieniowej u pawiana *Papio anubis*

Wnioski

U pawiana oliwkowego układ żył powierzchownych zespala się z układem żył towarzyszących tętnicom poprzez liczne perforatory przeszywające powięź. Zastawki żyłne rozmieszczone są w taki sposób, że kierują prąd krwi do układu żył głębokich.